

Prigalo živine	Cene govede	Cene govejega mesa
vinarji		
Prvi teden januar 4.300	77	160
Drugi, avgust 5.400	69	160

Iz tega je torej razvidno, da padajo cene živine vedno dolj in da so že tako globoko padle, da nima producenit najmanjšega dobička. Cene mesa pa ostanejo vedno na isti višocini.

Srbsko pogodbo, ki je eden najhujših udarcev za našo živinorejo, je torej vladasklenila. Da se je vlada to upala, je v prvi vrsti kriva klerikalna stranka vseh jezikov. Kakor znamo, je vrgla ta klerikalna stranka svoj čas poljedelskega ministra Auersperga, ki se je vsaj malo zavzemal za kmetske potrebe. Na njegovo mesto je prišel farški advokat dr. Ebenhoch. Da se utrdi ta mož, ga je klerikalna stranka na vse mogoče načine podpirala. In ker Ebenhoch dobro ve, da ima v klerikalizmu močno oporo in krepko zaščito, upal si je skleniti s srbskimi kraljemočniki sramotno to pogodbo. Samoumevno je, da bodejo tej pogodbi še druge z drugimi prizadetimi državami sledile. Tako pribijajo v bogi kmetski stan na križ in mu jemljejo edino panogo, pri kateri se lahko kazasluži, živinorejo. Centrala avstrijskih agrarcev je seveda proti vladnemu sklepu ojstro protestirala. Glavni poročevalec, sivilasi prvoribitelj avstrijskih kmetov Hohenblum, trdi, da sta mu dva ministra dala možko besedo, da ne bodeta srbske pogodbe sklenili. Ta dva ministra sta klerikalca dr. Gessmann in dr. Ebenhoch. Ali smejo na Avstrijskem c. k. ministri besedo prelomiti? Zdi se nam, da smejo. Saj klerikalstvo ital ni nikdar na čast držalo. Upamo, da bodejo kmetski poslanci v državnih zbornici vlad povedali, da je podkopavanje avstrijskega kmetijstva naravnost greh in zločin. Kmetje, vkljuk!

Anarhisti. Na postaji Cornavin v Švici so prijeti dva anarhista, ki sta se hotela odpeljati v Ischl. Govori se, da sta hotela napasti angleškega kralja, ki je takrat ravno našega cesarja obiskal.

Kletarski nadzorniki. Nova vinska postava je sicer že pravomočna, pa povsod še ni izpeljana. Določiti je treba tudi kletne nadzornike. Zdaj se je tudi 19 državnih kletnih nadzornikov imenovalo. Nadzorniško službo se bode že pred letosnjim trgovim izvršilo. Prihodnjo leto se bode imenovalo še 9 takih nadzornikov.

Nekaj katoliškega iz Bozne.

(Izvirni dopis.)

Serajevo, avgusta 1908.

V soboto je umrl tukaj mož poštenjak, splošno spoštovan posestnik Vincenc Krzmitzki po 1 tedenski bolezni na tifusu. Bil je v svojih zadnjih dneh v deliriju in se vsled tega samoumevno ni mogel spovedati. Ta okoliščina je dala dnevnovništvu povod, da je mrlju spremstvo odreklo, vkljub temu da so se razni vplivni ljudje za spremstvo potegovali. Poleg tega se je

da je ta način lova na duše nečloveški in sramotni za cerkev. Posledice se tudi pozneje kažejo.

Ali nazaj k našemu nesrečnemu! Seminar je bil tedaj končan in voliti je imel le še med poklicom posvetnega duhovnika ali pa samostanskega duhovnika; teta in njen spovednik sta mu v tem prosti roki pustila. Ker je mnogo o visokem pomenu čul, katerega so imeli kloštri svoj čas za kulturo, šel je v samostan, ki je stal na glasu, da je "zelo svoboden". Njegovi učitelji od seminarja seveda to niso radi videli; kajti zavod je bil škofski in pravzaprav edino za dotednico diecezo. Z 22. leti je bil za duhovnika blagoslovjen in se je vrnil od bogoslovnih študij v tisto kloštersko zidovje nazaj, za vedno. Zdaj je hotel delati, vedno pridno se truditi in celi trpeči svet v ljubezni objeti ter troščati. Ali delo se izvršile v kloštru in k njemu spadajočih farah stare, izkušene roke in kmalu je moral spoznati, da zahteva revno, trpečo človeštvo veliko več po gmotni podpori nego po duhovniškem troštanju.

dalo mrlju grob onkrat pokopališčnega križa na mestu, ki je določeno za samomorilce. To sovražno postopanje je napravilo med prijatelji pokojnika veliko nezadovoljnost. V srce segajoč je bil prizor, ko je g. žel. nadkomisa Hosse navzoče ob gomili prosil, naj molijo in je "očenaš" glasno naprej molil. Tako sovraščvo od strani katoliške duhovščine v deželi z raznimi verami daje slab dokaz toliko hvalisane krščanske ljubezni. Tako postopanje je pri tukajšnjih drugih vernikih, n. p. pri mohamedancih popolnoma nemogoče. Mohamedancem je ljubezen do bližnjega resnični sveti kult, tako da bi jih katoliški dušni pastirji lahko posnemali...

Znani hujskajoči kaplan in poslane dr. Korošec iz Maribora, ki je osrečil i Serajevo s svojim obiskom. Hotel se je seznaniti s tukajšnimi razmerami in nabirati znanja za prihodnjo zasedanje delegacij. Na shodu, ki ga je privedila klerikalna "Matica hrvatska" v torek in na katerega so farji zaradi Korošca ljudi skupaj zbobilni, je ta odreševalce govoril. Seveda ga večji del poslušalcev ni razumel. Dobro znanje, kajti za Koroščovo čeketanje in klobasanje pač nikomur ne more biti žal. Dolgega govora kratka misel so bile obljube, s katerimi je črnosuknež bozenske delavce pital, ker so tako pridni in katoliški. Gosp. Korošec hoče se baje za zboljšanje delavskih gmotnih razmer brigati, za ustavo v Bozni zavzemati itd. Seveda je hujskajoči kaplan tudi po industrijeih udrihal, da se je kar kadilo. Govoril je tudi o velikem kapitalu; pozabil je same navesti velikanske zaklade cerkve, ki se že kapitalistično vporabljajo. In tako je šlo Koroščovo hujskanje naprej...

Po shodu so se bratili Slovenci in Hrvati, pri kateri priložnosti se je vpravorilo tudi gonjo proti Nemcem.

V Bozni se lepo zahvaljujemo za take gospode!

Dopisi.

Sv. Marjeta ob Pesinci Predragimi "Štajerc"!

Najpopred te srčno tepo pozdravim črez hrife in doline, visoke planine mile naš domovine in ti želim kot tvoj naročnik in prijatelj mnogo uspeha in veliko sreče za twoje nevstršeno delo. Dragi mi list "Štajerc", povem ti da sem bil tudi jaz tvoj nasprotnik, čeravno nisem bil na nobene klerikalne liste naročen. Jaz sem bral zmiraj samo napredne liste, kakor so "Marburger Zeitung" in več takih in jih še zdaj berem. Ko je v Ptaju "Štajerc" zagledal inč tega sveta, so začeli na ves glas vptiti klerikalci: pogubljeni smo, kajti "Štajerc" je "giftna krota" in brezverski list in kaplani ter župniki so pridigali, da bode vsaki pogubljen. Jaz sem si pač mislil: videti te pa le hočem in brati, da bom vedel, kaj da "Štajerc" piše tako pregrešnega! In resi kupim eno številko; ko ga berem, sem si mislil: aha, zdaj vem zakaj ga tako črtijo; ker ti, dragi "Štajerc" želiš, da bi se ljudje nemščine učili in da bi spoznali svoje sovražnike, kateri ga hočajo v neumnosti držati; zato branijo nemščino na vse pritege, ker se bojijo za svojo bodočnost in žakelj. Ako je res taki greh, če se nemško uči, zakaj pa potem sami

Leta so lazila nesrečnemu brez dela kakor večnost naprej; človek se je zbudil in zahteval viharovo svojo pravico, samota je postala grozovito trpljenje; dvomi so se pojavili, so postali po vročih željah veliki, so bili z zadnjo močjo bojevnikovo premagani in so prišli zopet, vedno zopet. Tako so se menjale ure strasti s tednimi ojstrega kesa, dokler ni vsemogočna natura predrla bregove umetnih zapovedi.

In v klošter so prinesli nekega določljudev dekletev h krstu; nezakonsko; ko je v službi stojec brat jezno vprašal, kdo je oče, povedalo se mu je: "Oče je oni častiti gospod, ki ima bolano levo roko". Ta tudi tega ni zanimal. Klošter je bil sicer "svoboden", to se pravi, bratje so eden za druga mnogokrat očesa stisnili, ali tako nerodnost se ni moglo nekaznovano pustiti. Najprve se je moral pokoriti, potem so ga zaprli v stolp, ki se je dvigal strašno s svojimi okni v vzhodnem kotu klošterskega poslopja. O ti duhovita kazen! Torej tudi ti grozni dnevi so minili in zopet je iskal dela; ali "izgubljenemu", "garjevi ovcu" se ni moglo

nemško govorijo? Zatoraj pa sem si ga ročil in sem trdno sklenil ti zvest ostati in te ne pustim, dokler živim, pa če pride stropnik in mi branijo, jaz ostanem in s pozdravim vse tvoje naročnike in prijate Zivijo "Štajerc", živijo naprede!

Tudi ženi več strokovne izobrazbe!

Kdor opazuje nekoliko let sem naše kajstvo, pritrdiri nam mora, da se to venda boljša in da naš kmet napreduje. Strokov predavanja, strokovni listi in strokovne šole, stojijo pri tem kmetu ob strani, so h temu več pripomogli. Kdor je pa opazoval več naše gospodinjstvo, ta nam tudi ne bo oporekalo, da rečemo, da ni v njem skoraj nobene spomembe na boljše. In vendar je dobro gospodinjstvo za srečo družine ravno tako važen, kakor je dobro gospodarstvo. Kaj nam pomaže tako lepo žito, ako nam ne zna žena spokraha in pokvari moko še predno pride v pesni. Resničen je naš pregovor, ki pravi, da podpišena tri vogle pri hiši. Dobra gospodinja je kmetijto največa sreča, kajti gospodarstvo in gospodinjstvo so dejstva, ki se ena drugo spoprijeta. Kakor ne more obstati posestvo brez dobrega gospodarstva, ravno tako ne more obstati posestvo brez dobrega gospodinjstva.

Ce je pa dobro gospodinjstvo v kmetski družini tako važno, kaj se pa storiti pri nas z zboljšanje te velevažne kmetijske panoge? Nič prav čisto nič! Kmetijski mladeniči se lahko izobrazijo v kmetijskih šolah, oni dobivajo lahko pouk v gospodarstvu tudi v kmetijskih listih in pri kmetijskih predavanjih, za kmetska dekletev in kmetske žene pa nimamo ničesar.

Ne rečemo, da manjka našim ženam pridnosti in dobre volje za napredek, toda kaj jim pomaga, ako ni tu nikogar, ki bi jim šel na roko in bi jim svetoval, kako priti z manjšim trudom do večjih uspehov. Če pa pokažemo ženam, kako se da vrediti in vzdržati pohištvo na pripravu in lahek način, kako se pravljajo in pripravljajo sredstev okusna in tečna hrana, kako se da ohraniti družina združava, kako bi dal lahko perutninarnstvo, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo in drugi deli gospodinjstva več dohodka, nego do sedaj, potem se bodo te gotovo poprijete dobrih naukov in s tem zboljšamo dobrobit cele družine, cele soseske, cele dežele. Zato moramo začeti tudi za svoje žene zahtevati strokovnega pouka.

Drugod so to potrebo že zdavno spoznali. Ustanovile so se gospodinjske šole, prirejajo se poučna predavanja in izdajajo se tudi gospodinjski listi. Osobito visoko stoji ta pouk pri bratih Čehih, ki imajo skoraj že v vsakem okraju gospodinjsko šolo. Tam poučuje že več potovalnih učiteljc za gospodinjstvo. Čehi se ne bojijo za stroške, ki jih potrebuje ta naprava, dobro vedoči, da jim prinese stotore dobitke. Tudi Nemci in Francozi delujejo zadnji čas v tem oziru jako hitro, le pri nas smo zaostali. Jako dobro so se neki obnesle na Franco-

nič zaupati; saj niti za "čistega" ni bilo dela. In zdaj je pričel nesrečnež piti, grozovito piti... Ko enkrat ni prišel k maši, hotel ga je eden bratov poklicati; našel je le — zblaznečna človeka, ki je sedel pod mizo in tulil ko divja zver. Neka usmiljena bolezen je napravila kmalu potem temu ponesrečenemu življenu konec.

Kaj se je neki teta mislila, ki je prišla k pogrebnu v črni židi? No, njen duhovni posvetovalec jo je pač s par besedami kakor "nehvalenost pijanca, božja jeza, kazen božja" potroščal... Končamo z besedami, ki jih je poddelil veliki pesnik v svojem "Götz von Berlichingen" mlademu paru, kot vočilo:

Götz: Bog vas blagosloví, vam daj srečne dneve in naj obdrži tiste, ki vam jih odtegne, za vaše otroke.

Elizabet: In te naj pusti takšne, kakor ste vi: postene. In naj postanejo, kar hočejo...

Radgona, 28. julija 1908. Anton Gerschack.

skem takozvane potovalne gospodinjske šole. Te delujejo v enem kraju samo po tri mesece ter se preselijo na to drugam. Vsa šolska oprava se da prevažati. Občine ki žele imeti tako šolo, poskrbeti morajo samo za stanovanje, rezsvetljavo in kurjavo, drugo plačuje na Francoskem država. V tako šolo se sprejme navadno po 20 dekle, ki so vsaj po 15 let stara. Po treh tednih šole smejo pa tudi druge gospodinje opazovati delo v šoli in ob shodih in nedeljah se prirejajo za te še posebni tečaji. Navadno poučujejo v teh šolah strokovni učitelji kmetijskih šol ali kmetijski potovalni učitelji ter dve učiteljici gospodinjstva; uči se kuhanje, šivanje, pranje, krpanje, gladenje, kokošnjereja, uporaba sadja, vrtnarstvo, cvetličarstvo, knjigovodstvo, nekoliko živinoreje itd. Navadno poučuje tudi kak zdravnik zdravstvo.

Kakor se sliši, namerava vlada tudi v tem oziru napraviti v naši deželi prve korake. Želeti bi bilo le, da bi se stvar ne zavlačevala predolgo, marveč da bi lahko že v kratkem rekli: imamo gospodinjsko šolo!

St.

Naš koledar.

Naznali smo že cenjenim prijateljem in somišljenikom, da izide i letos naš

Štajerčev kmetski koledar.

Glede vsebine bode čisto gotovo lanskega še prekosil. Najboljši gospodarji na spodnjem Štajerskem in Koroškem so nam že obljudili, da bodo sodelovali. Priobčili bodo torek v letošnjem koledarju gospodarske članke prve vrste. Vsakdo bodo imel lep dobiček od teh člankov. Kajti danes smo pač vsi v tem na jasnen, da mora i kmet čimveč znati. Edino z znanjem si zamore kmet zboljšati svojo bodočnost. Poleg gospodarskih prinesli bodo v koledarju i druge zanimive, večidel statistične članke. Tako hočemo kmetu in sploh delavnemu ljudstvu pokazati, kako stoje razmere po svetu, kakšni napredki je povsod opazovati, kako se ravno najubožnejše sloje najbolj izkorisča. Za zimske večere bodo prinesli celo vrsto lepih povesti, ki bodo podale zanimive slike iz ljudskega življeja. Nadalje omenimo, da bode obsegal koledar popolni kalendarij, nadalje seznamek vseh sejmov na Štajerskem in Koroškem ter v sosednjih važnih deželah, noticne listke in poštni ter brzoznavni tarif. Preskrbeli smo tudi, da bode koledar lepo okrašen z mnogimi slikami. Vse to bodo prinašal naš "kmetski koledar". Visokost cene ne bode občutno presegla lansko. Velikost pa bode prekosila lansko in ravno tako bode vsebina še večja ter izbornejša. Upamo torek, da se bode nahajal v **vsaki napredni kmetski, obrtniški ali delavski hiši**.

naš koledar.

Teh par vinarjev lahko vsakdo plača! Zato pa dobi tudi dobro čitivo, ki služi njemu in njegovi družini.

Prosimo teden vse naše somišljenike ter prijatelje, da se čimpreje naročijo na

Štajerčev kmetski koledar.

Pošiljal se bode ali proti naprej-plačilu ali pa po poštnem povzetju.

Obenem opozarjam naše **trgovce in obrtnike** na važnost

inzeratov

v našem koledarju. Inzerati se prav po ceni računijo in kdor je lansko leto inzeriral, ta bode gotovo po tudi letos storil.

Vsi na delo

tedaj za naš kmetski napredni koledar.

Novice.

Dopisniki pozor! Opozarjam iz novega, da se naj ne pošiljajo spisi in dopisi na razne osebne naslove. Kar je za uredništvo "Štajerca", naj se tudi tako adresira. Torej pozor! Vsi dopisi, novice, naznana, vprašanja itd., naj se pošiljajo "uredništvu "Štajerca" v Ptaju". Vse

denarne pošiljatve, naročila, vprašanja, tikoča se plačil, naj se pošiljajo "uredništvu "Štajerca" v Ptaju". Vedno in povsod naj se omeni številko naročnika. Papir naj se popiše le na eni strani!

Laži-kmetska zveza, kje si? Pred par meseci so naši črni listi kar besneli proti pogodbam z Srbijo. Pisali so strastno in nevedni ljudje, kateri so zadovoljni s praznimi obljubami, so pristopali v celih gručah klerikalni "kmetski zvezzi". Meseci so minuli in — vlada je pogodbo s Srbijo sklenila. In čudno: preje tako razburjeni klerikalci postali so zdaj nakrat miroljubne ovčice. Pobožno molčijo, čeprav se gre zdaj za obstoj vse naše živinoreje. Molčijo, — zakaj? Ali žognani in nežognani gospodje Korošec, Pišek, Roškar, Benkovič & compagnia bella morda ne vejo, da je živinoreja velevažna za našo kmetijo? Ali morda časa nimajo? Eh vraga, vsaj so zdaj počitnice, za katere dobijo vsak teh gospodov čez 2.300 kron dijet. Časa torej go tovo ne manjka. Kaplan Korošec ima celo toliko časa, da hodi na jug "Bošnjake reševati". Zakaj torej molčijo? No, to uganko je lahko rešiti. Klerikalni slovenski poslanci so le ponizni hlapci dunajskih nemških črnuhov in ti zadnji so jim komandirali: Halt's Maul! — Laži-kmetska zveza ni nič druga, nego orodje poneumovalnega faršta!

S kakimi ljudmi se bratijo naši prvaki? Kakor znano, so naši prvaki ob teh strank "pan-slavisti", to se pravi, razbiti hočeo domovino in vstvariti "jugoslovansko državo". Zlasti Srbi so tem ljudem na srce prirasli. Kako misijo ti Srbi v Bozni in Hercegovini, katero je šel zadnjič tudi dr. Korošec "reševati", dokazuje letak, ki so ga izdali in razširili Srbi in ki se glasi tako-le: "Bratje! Čas zatiranja Šabov in Madžarov je končan. Ne več dolgo in požrešni dvo-glavni orel, znak avstro-ogrsko tiranije, bude padel v prah. Zorja svobode se kaže. Iz turškega parlamenta bude prišlo geslo, da je avstrijsko gospodarstvo pri koncu. Bratje, pripravite se za ta trenutek, držite puške v roki, da banditi iz Avstrije ne premagajo svobode" ... Tako pišejo ponizni "brati Srbi". In za te ljudi gredo prvaki skozi ogenj!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Suša! Vlada je dovolila za podporo po suši prizadetim posestnikom poleg že dovoljenih 300.000 kron še 100.000 kron. Tudi s to svoto se bode nakupilo kromo, ki se jo bode potem po znatno znižani ceni posestnikom oddajalo. Upamo, da bodo preddela kmalu dokončana in da bodo kmetje kromo že enkrat dobili. To so uspehi naprednjakov in njih dela. Ploj pa laže in hujša po shodih ali pa spi za pečjo ...

Napredna zmaga. Vesela novica prihaja iz zgornjega Porčiča. Te dni so se vrstile tam občinske volitve. Klerikalci so napenjali vse svoje moči, da bi si občinski zastop pridobili. Ali izpodletelo jim je, kajti na celi črti v vseh treh razredih so zmagali naprednjaki. V III. razredu so dobili naprednjaki 43, klerikalci pa 16 glasov, v II. razredu naprednjaki 14, klerikalci 10 glasov, v I. razredu naprednjaki 9, klerikalci pa samo 2 glasova. Krasna zmaga, za katero prisrčno vrlim našim volilcem čestitamo! Za klerikalce se je posebno potegoval tajnik farške posojilnice v sv. Lenartu. Sopiril in repenčil se je kot petelin na gnoju. Pa vse kokodajskanje mu ni nič pomagalo. Živili napredni volilci!

Laži o sv. Lenartu sl. gor. Odkar se je pričelo delovati na ustanovitev nemške šole v sv. Lenartu, pričelo je prvaštvo kar divjati. V silih in sploh prvaških časopisih in zakotnih lističih se čez ta prijazni trg in njegovega vrlega župana g. Sedmineka ter druge odlične gospode tako nesramno laže in obrekuje, da mora stopiti sleheremu človeku rdečica v obraz. Posledno se odlikuje v tem oziru brezobzorna celjska tetka "Domovina", v kateri odlaga odpadke svojega duha, gotovo kakšni nesramni učitelj ali pisar. Tej tetki "Domovini", ki je danes peto kolo na vozu "narodne stranke", sledi na ednakou umazani način časnik prvaških dohtarjev "Narodni list". Pribiti hočemo enkrat nesramne laži tega časopisa, ki zastopa baje "slovensko intligenco" na spodnjem Štajerskem. V 31. številki piše "Narodni list" iz sv. Lenarta m. dr. sledče:

"Naša občina ima lepo posestvo, njive in travnike, ki reprezentujejo vrednost do 6.000 kron, reci: šest tisoč kron in še več. Dolga pa ima občina več ko 100.000 kron. Raditega plačujemo za občinske potrebščine 150% dolga. Naši sprevidni občinski može so soglasno sklenili, rečeno 6000 kron in morda še več vredno posestvo prodati Sulferajnu za 200 kron, reci: Dvesto kron" itd.

Kolikor besed, toliko nesramnih, podlih laži! Prvič ni vredno dotično posestvo 6000 kron, temveč le 500 kron, dobro računjeno. 87 volilcev se je izjavilo za to, da se odda to posestvo za 200 kron, 38 pa proti. Torej je bila pretežna večina lenarskih davkoplačevalcev za to zadevo. Druga nesramna laž je, da ima občina 100.000 kron dolga. Res je, da ima občina komaj 13.692 kron dolga, kar je za tak trg le malenkost. Le podli, brezvestni laživec morec iz 13 tisoč 100 tisoč narediti. Tak lažnik pač druguzega ne zasuži nego da se mu pljune v obraz. Tretja istpata nesramna laž je, da plačujejo občani 150% občinskih doklad. Prvaške občine, v katerih po-krajejo farški predstojniki občinske denarje, plačujejo pač take in še višje doklade. V sv. Lenartu pa se plačuje le 80% doklade. Dopisnik se je torej skoraj za polovico zlagal. Poleg tega pa še omenimo, da se je plačevalo 99% doklade, ko je župan g. Sedminek predstojništvo občine prevzel. V času svojega županovanja je torej g. Sedminek znižal doklade ze 18%. Lažniki "Narodnega lista" pa trdijo svoje nesramnosti naprej. Radovedni smo, je-li bodejo zdaj svoje laži pravili. Zakaj pa ti gospodje ne pišejo o gospodarstvu svojih posojilnic? Bodemo pa mi enkrat to zadevo pojasnili! Kaj pa g. dr. Lešnik? Zakaj se ne opraviči, ko smo mu očitali, da je nekega vbogega slovenskega kmeta za 20 vinjarjev zarubil! Tu treba pisati! Sploh bodemo pa v brloge prvaštva v sv. Lenartu tako posvetili, da bode po vseh slovenskih goricah zasmrdelo!

Patriotizem farjev! Kakor znano, se klinijo črnuhi vedno, češ da so največji patrioti. Pred kratkim pa so priedeli veteranci v sv. Trojici sl. g. jubilejsko slavnost v čast našemu cesarju. In zgodilo se je, da je neki frančiškan izvijigal slavnost. Nam je ime dotičnika znan in prič imamo dovolj. Za danes le vprašamo oblast, je-li so naši frančiškani protidinastični kakor italijanski klerikalci, ki proklinijo kralja in ščuvajo na kraljevi umor? Klerikalci, odgovorite.

Napredno delo. V Remšniku pri Marenbergu so prebivalci prosili za nemške nadučitelja. Občinski odbor je tudi prosil, deželni šolski svet naj vpelje v 2. razredu tamsojne šole nemški poduk. Seveda so prvaki zopet razburjeni do skrajnosti. Ali ljudstvo izprevidi ravno potrebo tega dela. Mi gremo naprej, kajti z nami je razum.

Zupnik znajo nemško... Iz Frama se nam piše: Nikar ne mislite, da naš gospod fajmošter ne znajo nemško. Še prav fejst znajo. Samo pravi čas in prava priložnost in pravi namen treba. Taka priložnost jim je dal nemški posestnik Goltzschig in tak namen so novi framski zvonovi. Pred kratkim enkrat si je napravil omenjeni posestnik veseli večer. Sedel je še ob 11. uri v krčmi. Neki neznanec je to fajmoštro naznalin, češ, zdaj, ko je Goltzschig malo vesel, bi se dalo morda kaj sfehtati za tako grozovito potrebne zvonove. In res, fajmošter so skočili bliskoma v hlače, tekli v krčmo in se vsecli k Nemcu Goltzschigu. Pa kako jim je šel medeni jezik! Kako lepo so znali nemško govoriti. Posestnik se je pustil tudi pregoroviti in je dovolil za zvonove 1.100 kron... Denarji od Nemcev so ravno tako dobrni, kaj ne, gospod fajmošter?

Lep vzgled šentpeterskega Marijinega mladenci. Piše se nam: Bilo je nekega jutra, ko so odhajali ljudje od sv. maše. V gošč pod Žolgarjem sta sedela fant in dekle; seveda oba družabnika Gomilšekove čete. Neko zavedno dekle ju opomni, češ, da ni lepo, da sta družabnika pa se tukaj shajata. Fanta je to razjezilo. Gledal je kako bi si to jezo ohladil. Neki večer jo pa pričaka in jo prav neusmiljeno nakelesti. Oče dekleta je hotel celo stvar sodniji javiti. Krščanski mladenci se pa prestraši in prideta z materjo prosit naj mu odpusti, češ bom že plačal. Dobro — oče se ga usmili in pusti